

OBČINSKI SVET

Številka: 9001-3/2016
Datum: 30.9.2016

14. SEJA OBČINSKEGA SVETA OBČINE BREŽICE, dne 10.10.2016

ZADEVA: Sklep o razglasitvi Občine Brežice za območje brez trgovinsko-investicijskih sporazumov TTIP, CETA in TiSA.

PRIPRAVIL: Aljoša Rovan, član Občinskega sveta občine Brežice

PREDLAGATELJ: Aljoša Rovan

POTEK POSTOPKA: redni

NAČIN SPREJEMA: z večino opredeljenih prisotnih članov

UVODNIČAR: Aljoša Rovan, član Občinskega sveta občine Brežice

PREDLOG SKLEPA: Sprejme se Sklep o razglasitvi Občine Brežice za območje brez trgovinsko - investicijskih sporazumov TTIP, CETA in TiSA.

Aljoša ROVANI
Občinski svetnik

Priloge:

- predlog sklepa o razglasitvi Občine Brežice za območje brez trgovinsko -investicijskih sporazumov TTIP, CETA in TiSA, z obrazložitvijo
- predlog sklepa o razglasitvi Občine Brežice za območje brez trgovinsko -investicijskih sporazumov TTIP, CETA in TiSA

OBČINA
BREŽICE

Cesta prvih borcev 18
p.p. 132
8250 BREŽICE

Telefon: 07 6205510
Telefax: 07 4990052

E-pošta: obcina.brezice@brezice.si
www.brezice.si

OBČINSKI SVET

Številka: 9001-3/2016

Datum: 30.9.2016

OBČINSKEMU SVETU OBČINE BREŽICE

ZADEVA: Sklep o razglasitvi Občine Brežice za območje brez trgovinsko - investicijskih sporazumov TTIP, CETA in TiSA

Na podlagi 33. člena Statuta Občine Brežice (Uradni list RS, št. 10/09 in 3/10) predlagam v obravnavo in sprejem predlog sklepa o razglasitvi Občine Brežice za območje brez trgovinsko - investicijskih sporazumov TTIP, CETA in TiSA.

Občinskemu svetu predlagam, da sprejme naslednji

SKLEP

Sprejme se Sklep o razglasitvi Občine Brežice za območje brez trgovinsko - investicijskih sporazumov TTIP, CETA in TiSA.

OBRAZLOŽITEV:

PRAVNI TEMELJ

Pravni temelj za sprejem predloga Sklepa o razglasitvi Občine Brežice za območje brez trgovinsko-investicijskih sporazumov TTIP, CETA in TiSA. je 19. člen Statuta občine Brežice (Uradni list RS št. 10/2009 in 03/2010), ki določa, da ima občinski svet občine Brežice med ostalimi pristojnostmi tudi pristojnost, da sprejema statut občine, poslovnik občinskega sveta, odloke in druge predpise občine, poslovnik občinskega sveta, odloke in druge predpise občine ter sprejema mnenja o vsebini zakonov in drugih predpisov, ki se tičejo koristi občine.

Razlogi in cilji, zaradi katerih je sprememba akta potrebna, ter ocena stanja

Tajni trgovinsko-investicijski sporazumi med Evropsko unijo in ZDA (TTIP), EU in Kanado (CETA), ter večstranski sporazum o storitvah (TiSA) predstavljajo grožnjo demokraciji, delovnim mestom, suverenosti držav in lokalni samoupravi. Prav tako bodo znižali ekološke, delavske, socialne in prehranske standarde.

Zakaj so škodljivi?

Sporazumi TTIP, CETA in TiSA se pripravljajo popolnoma netransparentno in brez spoštovanja minimalnih demokratičnih standardov. Študije so pokazale, da domnevne gospodarske rasti, ki naj bi jo sporazumi prinašali, ne bo, nekatere simulacije pa kažejo kar 600.000 izgubljenih delovnih mest širom Evrope. V primeru slovenskega gospodarstva bodo najmočnejše negativne učinke čutili v primarnem sektorju, na primer v kmetijstvu in rudarstvu, prav tako so občutljive panoge farmacevtska in avtomobilska industrija ter predelava živil. Ekonomist Jože P. Damijan je v svoji študiji ugotovil, da bi imel sporazum v Sloveniji na neto ravni negativne ekonomske učinke.

Posebej je treba omeniti arbitražni mehanizem s kratico ICS (oz. ISDS), ki predstavlja vzporedni sodni sistem, preko katerega lahko korporacije tožijo države zaradi domnevne poslovne škode. Tako recimo poznamo primere tobačnih multinacionalk, ki tožijo države zaradi zdravstvenih opozoril na cigaretnih škatlicah, ali pa tožb energetskih gigantov zaradi uveljavljanja določil okoljskih zakonodaj. Ker je poslovna škoda zelo raztegljiv pojem obstaja velika verjetnost, da bi multinacionalke take tožbe praviloma tudi dobivale. Drage postopke pred sodišči in kazni bi plačevali državljani in državljanke, dodatno nevarnost pa predstavljajo ustrahovanja in vnaprejšnja zaustavljanja zakonodajnih pobud v prid javnemu interesu.

Tovrstni mehanizmi so sicer že vgrajeni v številne bilateralne sporazume in njihove negativne posledice so več kot očitne. Na primer: francosko podjetje Veolia, ki je imelo 15-letno pogodbo za odstranjevanje odpadkov v Aleksandriji, je zaradi izgube dobička tožilo državo Egipt, ker je le-ta na nacionalni ravni uskladila višino plač v zasebnem in javnem sektorju z inflacijo.

Sporazumi korporacijam omogočajo pisanje zakonodaje v ciljnih državah. Preko mehanizma regulativnega sodelovanja bosta predstavnikom velekapitala omogočena neposreden dostop in vpliv na oblikovanje zakonodajnih predlogov.

Izjemno občutljivo področje je kmetijstvo. Poleg produktov, ki bodo preplavili evropske trge na škodo lokalne proizvodnje, je še posebej problematično, da so standardi v Severni Ameriki drugačni. V nekaterih primerih, kot sta regulacija prehranskih dopolnil ali gensko spremenjenih organizmov, tudi bistveno nižji.

Zdravstveni predpisi EU po nekaterih ocenah onemogočajo tudi do 40% izvoza hrane ZDA v Evropo. Več kot jasno je, zakaj si ZDA prizadevajo za umik tega nadzora, ne glede na tveganja. Še posebej je na udaru v Evropski uniji uveljavljeno previdnostno načelo, ki dovoljuje le trženje in prodajo proizvodov, pri katerih je vnaprej dokazano, da ne škodujejo ljudem in okolju. ZDA si namreč prizadevajo za uveljavitev načela tveganja, po katerem je dovoljeno tržiti in prodajati vse izdelke do trenutka, ko se njegova škodljivost izkaže v praksi.

Negativne posledice bodo občutili lokalni in javni interesi, predvsem lokalna pridelava in ponudba hrane ter zdravje občanov in občank, saj bodo na trg prispeli ceneni izdelki in po evropskih kriterijih zdravstveno sporna hrana, kar bo poslabšalo prehrano občank in občanov.

Enormne bodo tudi ekološke posledice. Tako je npr. ameriška Agencija za zaščito okolja uspela po letu 1976 vzpostaviti nadzor nad zgolj šestimi kemikalijami od 84 tisočih, vsebovanih v izdelkih v prosti prodaji! In medtem ko v EU velja prepoved uporabe v kozmetiki za 1.200 snovi, v ZDA podobna prepoved velja za zgolj dvanajst snovi. Tak režim neposredno vpliva na izjemno stopnjo izpostavljenosti ljudi zdravstvenim tveganjem. Ameriška vlada v okviru pogajanj o TTIP spodkopava tudi direktivo EU o kakovosti goriv ter direktive EU o obnovljivi energiji. Tudi načrtovana poglavja o

energiji in surovinah povečujejo odpor do TTIP, saj bi med drugim onemogočila doseganje ciljev glede zaustavljanja podnebnih sprememb, dogovorjenih decembra 2015 v Parizu.

Naslednje ključno področje sporazumov, še posebej sporazuma TiSA, je liberalizacija javnih storitev in javnega naročanja. V dokumentu Smernice za pogajanja o TTIP, ki ga je javnosti predstavil Svet EU, lahko preberemo: »Cilj sporazuma bo povečati dostop do trgov javnih naročil na vseh upravnih ravneh (državni, regionalni, lokalni).«

Privatizacija in liberalizacija javnih storitev temeljita na tako imenovanem negativnem seznamu. To pomeni, da bodo trgu prepuščene vse storitve, z izjemo tistih, ki bodo izrecno opredeljene v sporazumu. Hkrati sporazumi vsebujejo tako imenovano zagozdno klavzulo, ki bo preprečila, da bi že liberalizirane javne storitve kasneje ponovno umaknili s trga. Vse to bo za občine prineslo izjemen pritisk na opravljanje svojih osnovnih funkcij.

Zaskrbljenost zaradi grožnje, ki jo TTIP predstavlja na področju zdravstva, se je pojavila celo znotraj same Evropske komisije. Vodja enote za zdravstvene sisteme pri Evropski komisiji, Bernie Merkel je že leta 2013 na Evropskem zdravstvenem forumu javno opozoril, naj ne gojimo nobenih iluzij o zviševanju standardov na področju zdravstvene oskrbe ali dobave zdravil: »Zapomniti si morate, da Amerika dobro deluje za tiste z denarjem, za tiste brez njega pač ne tako zelo.«

Oskrba z vodo je v omenjenih dokumentih (predvsem v TiSA) opredeljena kot tržna dejavnost in jo kot tako ne more opravljati lokalna skupnost. Liberalizacija javnega naročanja bo prizadela javne razpise za dobavitelje izdelkov in storitev, kar bo negativno vplivalo na šolsko prehrano.

Vse navedeno kaže, da bi sprejetje sporazumov slabo vplivalo na socialne, zdravstvene in okoljske standarde, omejilo javne in lokalne storitve, ter s tem otežilo tudi razvoj Brežic kot okolju in ljudem prijazne občine.

Kaj pomeni zgornji sklep?

Podobne sklepe so sprejele že številne regije, kot sta zvezni državi Spodnja Saška in Hesse v Nemčiji, Toskana, Lombardija in druge regije v Italiji, večina departmajev Francije in mnogo drugih.

Območja brez sporazumov so tudi znana mesta, kot so Barcelona, Birmingham, Bruselj, Dunaj, Grenoble, Köln, Madrid, Neapelj, Sevilla, Trst, Valencia in tako naprej. Avstrija ima takih območij že več kot 350, v naši neposredni bližini denimo Celovec, Labot, Lipnica, Gradec, v Sloveniji pa sta taki že dve mestni občini, Celje in Maribor ter občina Hoče-Slivnica. Na območjih brez TTIP tako živi že več kot 75 milijonov prebivalcev Evrope.

Opozoril bi rad še na 12. sejo predsedstva Skupnosti občin Slovenije, ki je potekala v Velenju, 7.9.2016:

»Predsedstvo SOS je obravnavalo tudi pobudo k razglasitvi slovenskih občin za območja brez spornih prostotrgovinskih sporazumov (območja brez TTIP). Predsedstvo SOS je podprlo pobudo za razglasitev občin za območja brez TTIP, ter predlagalo, da se na poziv odzove čim večje število slovenskih občin, saj ni mogoče pristati na dogovore, ki bi izhajali ali izhajajo iz mednarodnih sporazumov, sklenjenih na nedemokratičen in nepregleden način med komisijo EU in vlado ZDA (TTIP), komisijo EU in vlado Kanade (CETA) oziroma med komisijo EU vlado katerekoli druge države ali skupine držav (TiSA).«

Brežice s tem sklepom izražajo jasno nasprotovanje škodljivim prostotrgovinskim sporazumom in se aktivno priključuje vseevropskemu gibanju za prihodnost okoljsko in socialno prijazne Evrope.

Pridružimo se več kot 2.000 evropskim lokalnim skupnostim, ki bodo skupaj lahko uveljavile interese lokalnega prebivalstva, okolja in gospodarstva.

S tem želimo zaščititi in varovati:

- osnovne javne storitve, kot sta javno zdravstvo in šolstvo,
- pridobljene socialne pravice,
- standarde za čisto in varno okolje,
- lokalno pridelavo in ponudbo hrane,
- lokalne interese in lokalno ekonomijo ter socialno-ekološka javna naročila za dobavitelje izdelkov in storitev,
- preprečiti negativen vpliv na slovensko gospodarstvo in delovna mesta.

OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLAGANEGA AKTA:

Sprejem sklepa ne bo imel finančnih posledic za proračun občine Brežice.

Pripravil:

Aljoša ROVAN

Občinski svetnik

Aljoša ROVAN
Občinski svetnik

Na podlagi 19. člena Statuta občine Brežice (Uradni list RS, št. 10/09 in 3/10) je Občinski svet občine Brežice na svoji ____ redni seji dne _____ sprejel

SKLEP

1.

Občinski svet občine Brežice ugotavlja, da so trgovinsko-investicijski sporazumi TTIP, CETA in TiSA škodljivi za socialne, delavske, ekološke in prehranske standarde ter razglša občino Brežice za območje brez trgovinsko-investicijskih sporazumov TTIP, CETA in TiSA.

2.

Ta sklep začne veljati naslednji dan po sprejemu in se objavi na spletni strani Občine Brežice in v časopisu Posavski obzornik.

Številka: 9001-3/2016

Datum: _____

Župan
Ivan MOLAN